

TOP AANSPREEKPERSOON

Pestsituaties blijven nog te vaak onder de radar en dit zorgt er soms voor dat gepeste kinderen stoppen met hun sport. Stel daarom een **aanspreekpersoon integriteit (API)** aan binnen de sportorganisatie. Bij de API kunnen jonge sporters, ouders, trainers, begeleiders of andere betrokkenen terecht met een vraag, bezorgdheid of melding. De API is iemand die discreet kan handelen en onafhankelijk kan werken. Hij of zij is gemakkelijk bereikbaar voor iedereen in de sportorganisatie. Het is geen machtsfiguur maar iemand die door velen gerespecteerd wordt omwille van eigenschappen als inlevingsvermogen, goed kunnen luisteren, onafhankelijkheid, integer handelen... De API kent de gedragscode en reglementen. Professionele ervaring of specifieke opleiding hoeven niet, omdat de API een beroep kan doen op experts indien nodig. Binnen een sportclub kan een ouder, volwassen lid of vrijwilliger de rol van een API opnemen; bij een sportdienst/federatie kan een medewerker zich hiervoor verantwoordelijk stellen.

Waarom de sportsector voor de naam 'aanspreekpersoon integriteit' (API) kiest, hoe je een API best kan implementeren, welke functie de API beoefent en hoe je meldingen op een goede manier kan rapporteren vind je via de [werkdokumenten](#) op de website van ICES.

Hieronder gaan we dieper in op de rol van een API binnen het thema pesten.

INSTALLEREN VAN EEN API

Voorstellen

Stel je voor bij het begin van het seizoen. Meld aan alle kinderen en jongeren dat je er bent voor allerhande problemen, bezorgdheden, als iemand zich niet goed voelt in de groep en dus OOK voor pestsituaties. Benoem dit specifiek.

Aanspreekbaar

Zorg dat je op verschillende manieren bereikbaar bent. Sommige kinderen hebben de moed om iets face to face te vertellen, anderen voelen zich comfortabeler als ze hierover een mailtje of sms'je kunnen sturen. Bied daarom verschillende manieren aan om gecontacteerd te worden.

EEN MELDING VAN EEN PESTGEVAL

Luister naar het verhaal

Luister goed naar het verhaal, neem tijd, zorg voor een rustige omgeving waar het gesprek niet kan gestoord worden. Laat het kind of jongere zijn verhaal doen, maar ga niet zelf alle details lospeuteren.

Wees begripvol

Wees empathisch en stel het kind of jongere gerust. Zeg hem/haar dat het veel moed vergt om het te komen vertellen. Dat het goed is dat hij/zij die stap heeft genomen. Zeg dat je het ernstig neemt, zal helpen en dat het niet zijn/haar fout is dat hij/zij slachtoffer is van pesters.

Ouders betrekken

Bekijk of het in deze situatie goed is om de ouders te verwittigen. Dit zal afhangen van de leeftijd, de ernst van de pestgevallen. Indien de ouders best op de hoogte gesteld worden, doe dit dan altijd in samenspraak met de sporter.

Verwijs de sporter door

Kinderen en jongeren kunnen terecht bij volgende professionele hulpinstanties.

JAC

JAC, Jongeren Advies Centrum, helpt jongeren met al hun vragen en problemen. Het biedt een luisterend oor en verwijst indien nodig door naar meer gespecialiseerde hulpverlening.

Onderwerpen: Alles wat hen bezighoudt. Expliciete aandacht voor pesten.

Te bereiken via: Bel, mail, chat & mogelijkheid voor afspraak (ook anoniem).

Opmerking: Professionelen, mogelijkheid voor persoonlijke afspraak.

www.jac.be

AWEL

Awel is een laagdrempelige hulplijn waar kinderen en jongeren zonder hulp of tussenkomst van volwassenen antwoord krijgen op al hun vragen.

Onderwerpen: Alles wat hen bezighoudt. Expliciete aandacht voor pesten.

Te bereiken via: Bel, mail, chat & forum.

Opmerking: Vrijwilligers, heel laagdrempelig.

www.awel.be

TELE-ONTHAAL

Tele-Onthaal is een hulpdienst die mensen bijstaat als ze het op een bepaald moment moeilijk hebben in hun leven, anoniem en in vertrouwen.

Onderwerpen: Alles wat hen bezighoudt. Expliciete aandacht voor pesten.

Te bereiken via: Bel (106) & chat.

Opmerking: Vrijwilligers, 24/7 beschikbaar.

www.tele-onthaal.be

Sla zelf advies in

Het is niet altijd gemakkelijk om de juiste acties te ondernemen. Hiervoor kan je overleggen met professionele hulpverleners. Je kan er het verhaal doen en vragen welke stappen er kunnen genomen worden.

1712

1712 is een hulplijn voor elke burger die vragen heeft over geweld, misbruik en kindermishandeling. Ze geven je informatie en advies of verwijzen je door naar verdere hulp.

Onderwerpen: Geweld, misbruik, kindermishandeling. Geen expliciete aandacht voor pesten.

Te bereiken via: Bel (1712) & mail.

Opmerking: Ervaren hulpverleners CAW/VK, enkel 9-17u.

www.1712.be

CLB

Centra voor leerlingenbegeleiding staat in voor leerlingen- en ouderbegeleiding in het basis- en secundair onderwijs. Ook volwassen actief in sportclubs kunnen er terecht met vragen rond het beleidsmatig aanpakken van pesten, vooral op vlak van preventie.

Onderwerpen: Preventief beleid rond pesten.

Te bereiken via: Bel & mail.

Opmerking: Vooral onderwijs, maar veel ervaring met pest-preventie. Provinciale CLB's kunnen door sportclubs gecontacteerd worden.

<http://data-onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsaanbod/lijt.aspx?hz=1&hs=clb>

TELE-ONTHAAL

Tele-Onthaal is een hulpdienst die mensen bijstaat als ze het op een bepaald moment moeilijk hebben in hun leven, anoniem en in vertrouwen.

Onderwerpen: Alles wat hen bezighoudt. Expliciete aandacht voor pesten.

Te bereiken via: Bel (106) & chat.

Opmerking: Vrijwilligers, 24/7 beschikbaar.

www.tele-onthaal.be

Rapporteur

Noteer de kern op het rapporteringsformulier (zie document [TOP-rapporteringsformulier](#)) en maak goede afspraken voor het vervolg.

No blame aanpak

Het is raadzaam om na te gaan hoe het probleem op lange termijn kan opgelost worden. Hiervoor stellen we de no blame aanpak voor. Binnen actie 4 'Geef de juiste reactie' kan je alle details over deze aanpak terugvinden. De aanpak wordt het best uitgevoerd door een sportbegeleider die dicht bij de kinderen en jongeren staat. Hij kan het best inschatten wie bij de no blame aanpak kan betrokken worden en heeft bovendien ook het best zicht op hoe de situatie evolueert. Meld het probleem aan de trainer en verwijst naar de no blame aanpak.

KOPPEL TERUG

Koppel (pest)incidenten terug naar verantwoordelijken (bestuur, directie, jeugdsport coördinator...). Ga na of er zaken zijn die in de werking van de organisatie kunnen opgenomen worden om bepaalde fysieke, psychische, sociale of materiële vormen van pesten te voorkomen. Leg hier de link met actie 3 'Stel een gedragscode op'.